

Handläggare
Carin Nyh Nair
Telefon: 08-50824018

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2025-05-22

Skrivelse; Angående högtider på vård- och omsorgsboenden.

Svar till särskilt uttalande

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på det särskilda uttalandet som framfördes på nämndens sammanträde den 27:e mars 2025 vid punkten 15 Skrivelse angående högtider på vård- och omsorgsboenden.

Sammanfattning

Vid nämndens sammanträde den 27:e mars 2025 framfördes vid behandling av punkt 15 Skrivelse angående högtider på vård- och omsorgsboende ett särskilt uttalande om att utveckla satsningen Matlyftet ytterligare genom att uppdra åt förvaltningen att skyndsamt se över och ansöka om alkoholtillstånd på passande plats/platser i Skärholmen, inom arbetet för Matlyftet.

I frågan om alkoholtillstånd kan förvaltningen konstatera att för servering av alkohol på särskilda boenden har riksdagen 2012 beslutat om undantag i alkohollagen som gör det möjligt att servera alkohol på särskilda boenden.

Matlyftet genomför också flera aktiviteter där det skulle vara möjligt att söka tillfälligt alkoholtillstånd ”servering till allmänheten” även kallat festivaltillstånd. Förvaltningen ämnar att söka ett sådant tillstånd för två kommande tillfällen med hemtjänstens satsning Lunch i gemenskap och till en aktivitet vid Seniordagarna. Processen och aktiviteterna ska sedan utvärderas.

Förslaget innebär en möjlighet till alkoholservering i ett sammanhang där det tidigare inte serverades alkohol, därmed kan förslaget sägas ha en mindre påverkan på jämställdhet mellan könen då det är belagt att män konsumerar mer alkohol än kvinnor.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden skickade 12:e december 2024 en skrivelse för beredning till förvaltningen. I skrivelsen anfördes att genom att uppmärksamma högtider med exempelvis gemensamma firanden skapar vård- och omsorgsboenden gemenskap och motverkar ofrivillig ensamhet. Skrivelsen uppmärksammade måltidens betydelse för firanden av olika högtider. Förvaltningen lyfte i sitt svar stadens uppdragsbeskrivning för vård- och omsorgsboende, som tillsammans med relevant lagstiftning lägger grunden för verksamheten på alla stadens vård- och omsorgsboenden. I de dokumenten läggs stor vikt vid att verksamheten ska uppmärksamma högtider, stora som små och skapa aktiviteter som syftar till gemenskap och sammanhang. Svar på skrivelsen behandlades på nämndens sammanträde 27:e mars 2025. Då framfördes ett särskilt uttalande som nämnden i detta ärende ska ta ställning till.

Ärendet

Vid nämndens sammanträde den 27:e mars 2025 framfördes vid behandling av punkt 15 en skrivelse om att utveckla satsningen Matlyftet ytterligare genom att uppdra åt förvaltningen att skyndsamt se över och ansöka om alkoholtillstånd på passande plats/platser i Skärholmen, inom arbetet för Matlyftet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts på avdelningen för stöd och service.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen välkomnar möjligheterna till att utveckla Matlyftet ytterligare. I frågan om alkoholtillstånd kan förvaltningen konstatera att för servering av alkohol på särskilda boenden har riksdagen 2012 beslutat om undantag i alkohollagen som gör det möjligt att servera alkohol på särskilda boenden. Matlyftet genomför också flera aktiviteter där det skulle vara möjligt att söka tillfälligt alkoholtillstånd ”servering till allmänheten” även kallat festivaltillstånd. Förvaltningen ämnar att söka ett sådant tillstånd för två kommande tillfällen med hemtjänstens satsning Lunch i gemenskap och till en aktivitet vid Seniordagarna. Processen och aktiviteterna ska sedan utvärderas.

Jämställdhetsanalys

Folkhälsomyndigheten tar fram och analyserar kunskap om alkoholkonsumtionen i den vuxna befolkningen, både som helhet och i olika grupper. Det underlaget visar att män konsumerar mer alkohol än kvinnor. Föreningen IQ visar på forskning om samhällets normer kring alkoholkonsumtion som visar att normerna är könade

på så sätt att det finns olika acceptans kring mäns större konsumtion än kring kvinnors konsumtion. CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning) analyserar statistik kring alkoholkonsumtion och redovisar i en analys från 2023 att alkoholkonsumtionen bland personer över 65 år ökar. Statistiken visar att män över 65 år alltså konsumerar mer alkohol än kvinnor över 65 år men att det är kvinnorna som står för den sammantagna ökningen av alkoholkonsumtion bland personer över 65 år jämfört med tidigare års undersökningar. Socialstyrelsens samlade råd kring alkoholkonsumtion lyfter särskilt att äldre personer är mer känsliga för hur alkoholen påverkar hälsan eftersom både muskelmassan och kroppsvätskan minskar när man blir äldre. Alkoholen fördelas då på en mindre volym kroppsvätska och promillehalten blir högre i kroppen än tidigare vid samma konsumtion. Förvaltningen kan konstatera att det finns könsskillnader i konsumtion av alkohol. Förslaget innebär en möjlighet till alkoholserving i ett sammanhang där det tidigare inte serverades alkohol, därmed kan förslaget sägas ha en mindre påverkan på jämställdhet mellan könen då det är belagt att män konsumerar mer alkohol än kvinnor.

Barnkonsekvensanalys

Förslaget rör aktiviteter som riktar sig mot personer över 65 år och äldre i sammanhang där det inte är troligt att barn kommer att befinna sig. Förslaget kan därmed anses ha ingen eller ringa påverkan på barn.

Lisa Kinnari
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Andreas Thorstensson
Ansvarig
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lisa Kinnari, Stadsdelsdirektör	2025-06-01
Andreas Thorstensson, Ansvarig	2025-06-01